बीमा समिति

जीवन बीमा सम्बन्धी पुनर्बीमा निर्देशिका, २०६५

चाबहिल, काठमाण्डौं

प्रथम पल्ट लागू मिति : २०६५।०४।०१

बीमा ऐन, २०४९ को दफा ८ (घ२) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी बीमा ऐनको दफा २८ अन्तर्गत पुनर्बीमा सम्बन्धी नीति तथा व्यवस्थाको तर्जुमा गरी सम्पूर्ण बीमकहरुको पुनर्बीमा सम्बन्धी व्यवस्था गर्न बीमा नियमावली २०४९, को नियम ६ को उपनियम (२) को प्रयोजनार्थ बीमा समितिद्वारा देहाय बमोजिमको ***जीवन बीमा सम्बन्धी पुनर्बीमा निर्देशिका, २०६५*** जारी गरिएको छ ।

१ संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ

(१) यस निर्देशिकाको नाम ***जीवन बीमा सम्बन्धी पुनर्बीमा निर्देशिका, २०६५*** हुनेछ ।

(२) यो निर्देशिका समितिले तोकिदिएको मितिदेखि प्रारम्भ हुनेछ ।

२ पुनर्बीमा व्यवस्था

(१) बीमकले आफ्नो बीमा जोखिमांकन (Underwriting) नीति, नेट वर्थ (ल्भत ध्यचतज) तथा आफ्नो जोखिम अनुरुप उपयुक्त पुनर्बीमा नीति निर्माण गर्नु पर्नेछ ।

(२) उप निर्देशिका (१) बमोजिमको पुनर्बीमा नीतिमा देहायका बुँदाहरु समाबेश भएको हुनुपर्नेछ ।
- क) पुनर्बीमाको प्रकार
- ख) पुनर्बीमक (Leader समेत) छनौटको आधार
- ग) पुनर्बीमा ब्रोकर छनौटको आधार
- घ) पुनर्बीमा व्यवस्था अनुगमनको लागि अपनाउने आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली
- ङ) प्रत्येक पुनर्बीमा अन्तरगत बीमकको खुद धारण
- च) प्रत्येक पुनर्बीमा अन्तरगत अधिकतम पुनर्बीमा रक्षावरण
- छ) अन्य आवश्यक कुराहरु

(३) (क) बीमकको संचालक समिति वा संचालक समितिबाट अख्तियार प्राप्त अधिकारीले प्रत्येक आर्थिक बर्षको लागि आफ्नो पुनर्बीमा नीति उप निर्देशिका (२) बमोजिम निर्माण गरी प्रत्येक आर्थिक बर्ष समाप्त हुनु भन्दा कम्तिमा तीस (३०) दिन अगावै समितिमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

(ख) मध्यावधिमा छुट्टै ब्यवस्था गरी कुनै पुनर्बीमा सम्झौता सम्पन्न गरिएमा सो वारे समितिमा जानकारी गराउनु पर्नेछ ।

नेपाल भित्र प्रधान कार्यालय नरहेको बीमकको हकमा नेपाल स्थित कार्यालयले आफ्नो पुनर्बीमा नीति निर्माण गरी यसै निर्देशिका बमोजिम समितिमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

(४) बीमकले प्रत्येक आर्थिक बर्षको लागि गरिएको पुनर्बीमा सम्झौता (Reinsurance Treaty) को सुरक्षण पत्र (Signed Slip/Cover Note) को प्रमाणित प्रति सम्झौता क्रियाशील भएको पैंतालिस (४५) दिन भित्र मितिमा पेश गर्नु पर्नेछ । तर फ्याकल्टेटिभ पुनर्बीमाको हकमा यो ब्यवस्था लागू हुने छैन ।

(५) यस निर्देशिकामा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि बीमकको बीमा जोखिमांकन नीतिमा परिमार्जन गर्नु परेमा, बीमकको बित्तीय अवस्था प्रतिकुल हुँदै गएमा, पुनर्बीमकको स्तर घटेमा वा अन्य आवश्यक अवस्था देखिएमा बीमकको आफ्नो पुनर्बीमा ब्यवस्था तत्काल पुनरावलोकन गरी आवश्यकता अनुरुप परिमार्जन गर्नुपर्नेछ ।

(६) उप निर्देशिका (३) बमोजिम पेश भएको पुनर्बीमा नीति तथा उप निर्देशिका (४) बमोजिम पेश भएको पुनर्बीमा सम्झौतामा समितिले आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ ।

(७) उप निर्देशिका (६) बमोजिम समितिले दिएको निर्देशन बमोजिम पुनर्बीमा नीति वा सम्झौता परिमार्जन गर्नु पर्नेछ ।

३ बीमकले जोखिम धारण गर्नु पर्ने

बीमकले जारी गरेको प्रत्येक बीमालेखले रक्षावरण गरेको प्रत्येक जोखिम बीमकले धारण नगरी शत प्रतिशत पुनर्बीमा गराउनु हुँदैन ।

४ पुनर्बीमा गर्नु पर्ने

(१) बीमकले धारण गर्ने जोखिम धारण गरी बाँकी रहेको जोखिमको पुनर्बीमा गराउनु पर्नेछ ।

(२) उप-निर्देशिका (१) बमोजिम आफुले धारण गर्न नसक्ने अंशको पर्याप्त पुनर्बीमा ब्यवस्था नगरी बीमालेख जारी गर्नु हुँदैन ।

(३) उप-निर्देशिका (१) बमोजिम गरेको पुनर्बीमा ब्यवस्थाको सम्झौताको (Treaty) अवधि समाप्त हुनु भन्दा कम्तिमा तीस (३०) दिन अगावै आवश्यक पुनर्बीमा नबीकरणको प्रक्रिया सुरु गर्नु पर्नेछ ।

(४) उप-निर्देशिका (१) बमोजिम पुनर्बीमा गराउँदा बीमकले जारी गरेको बीमालेखले रक्षावरण गर्ने कुनै पनि जोखिम नछुट्ने गरी पुनर्बीमा ब्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।

(५) उप-निर्देशिका (१) बमोजिम पुनर्बीमा गर्दा समितिमा दर्ता भएको स्थानीय बीमक, नेपालमा दर्ता भएको पुनर्बीमा कम्पनी वा बिदेशमा दर्ता भएको पुनर्बीमा कम्पनीसंग गराउनु पर्नेछ ।

(६) उप-निर्देशिका (५) बमोजिम बिदेशमा दर्ता भएका पुनर्बीमा कम्पनीसंग पुनर्बीमा गराउँदा त्यस्तो पुनर्बीमकको पूँजी, ख्याती, क्षमता र अनुभवलाई समेतलाई मध्यजनर राखी छनोट गर्नु पर्नेछ ।

तर अन्तर्राष्ट्रिय रुपमा बीमक/पुनर्बीमकको स्तर निर्धारण गर्ने मान्यता प्राप्त निकाय (Credit Rating Agency) को स्तर निर्धारणमा Leader हरुको हकमा कम्तिमा BBB स्तर भन्दा कम स्तर भएको पुनर्बीमा कम्पनीसंग पुनर्बीमा गराउनु हुँदैन ।

(७) निर्देशिका २ को उप निर्देशिका (४) बमोजिम समितिमा पुनर्बीमा सम्झौताको प्रति पेश गर्दा पुनर्बीमकको स्तरको प्रमाण संलग्न गर्नु पर्नेछ ।

(८) उप-निर्देशिका (६) बमोजिम पुनर्बीमकको स्तर कम भएको अवस्थामा त्यस्तो पुनर्बीमकसंग भएको पुनर्बीमा ब्यवस्था नबीकरण गर्नु हुँदैन ।

(९) फ्याकल्टेटिभ पुनर्बीमा गर्नु पर्ने अवस्थामा पुनर्बीमकको समर्थन (Confirmation) नभइ जोखिम बहन गर्न हुँदैन । त्यस्तो पुनर्बीकको छनौट गर्दा पूँजी, ख्याती, क्षमता र अनुभवलाई समेत मध्यजनर राखी छनोट गर्नु पर्नेछ ।

(१०) नेपालमा प्रधान कार्यालय नभएका बीमकले आफ्नो प्रधान कार्यालयसंग पुनर्बीमकको रुपमा कारोवार गर्न पाउने छैन ।

५ बीमकको धारण

(१) जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकले जारी गरेको बीमालेख अन्तर्गत प्रति जीवन बीमकको धारण नेपाल भित्र रहेको आफ्नो नेट वर्थ (Networth) को अधिकतम (Top) धारण (Retention) शुन्य दशमलव एक (०.१) प्रतिशत भन्दा बढी हुनु हुँदैन ।

(२) बिदेशमा मुख्य कार्यालय भएको बीमकको हकमा बढीमा रु तीन लाख (३,००,०००) सम्म प्रति जीवन धारण राख्न सकिनेछ ।

द्रष्टब्य *: बीमकले आफ्नो धारण निर्धारण गर्दा जोखिमको प्रकृति अनुसार आफ्नो खुद धारण न्यून ९म्यधल न्चबमष्लन० गर्नु उपयुक्त हुनेछ ।*
कुनै एक जोखिमको निर्धारण बीमक स्वंयले गर्न सक्नेछ.

६ महा-बिपत्ति (Catastrophe) पुनर्बीमा गर्नु पर्ने

(१) बीमकले जारी गर्ने बीमालेख अन्तर्गतको जोखिमको पर्याप्त महा-बिपत्ति पुनर्बीमा गराउनु पर्नेछ ।

(२) महा बिपत्ति पुनर्बीमा सम्बधमा पुनर्बीमा सम्झौता (च्भष्लकगचबलअभ त्चभबतथ) को हकमा बढिमा रु. २ करोड सम्म धारण (Retention) गर्न सकिने छ .

(३) बीमकले जारी गरेको बीमालेख अन्तर्गत सबै भन्दा बढी संख्यामा बीमाको बिषयवस्तु रहेको एउटा भौगोलिक क्षेत्र भित्र पर्ने बीमाको बिषयवस्तुमा निर्देशिका ४ को उप-निर्देशिका (१) र (२) बमोजिम बीमकले धारण गरेको खुद दायित्वको योगफल तथा सम्भाबित अधिकतम नोक्सानी (Probable Maximum Loss) को लागि उपयुक्त र पर्याप्त हुने गरी महा-बिपत्ति पुनर्बीमा गराउनु पर्नेछ ।

स्पष्टिकरण *: यस निर्देशिकाको प्रयोजनको लागि भौगोलिक क्षेत्र भन्नाले काठमाण्डौ उपत्यका तथा उपत्यका बाहिरका उप-महानगरपालिका सम्झनु पर्नेछ ।*

(४) उप-निर्देशिका (३) बमोजिम एउटा भौगोलिक क्षेत्रभित्र पर्ने बीमाको बिषयवस्तु छुट्याउन नसकेको अवस्थामा बीमकले जारी गरेको सबै बीमालेख अन्तर्गत निर्देशिका ४ बमोजिम बीमकले धारण गरेको खुद दायित्वको योगफल संभावित अधिकतम नोक्सानी (Probable Maximum Loss) को आधारमा महा-बिपत्ति पुनर्बीमा गराउनु पर्नेछ ।

७ पुनर्बीमा दलाल छनौट सम्बन्धी व्यवस्था

(१) बीमकले पुनर्बीमा गराउँदा सोझै वा पुनर्बीमा दलाल (Broker) मार्फत गराउन सक्नेछ ।

(२) पुनर्बीमा दलाल मार्फत पुनर्बीमा गराउनु पर्दा त्यस्तो दलालको पूँजी, ख्याती, क्षमता र अनुभवलाई समेत मध्यजनर राखी छनोट गर्नु पर्नेछ

(३) पुनर्बीमा दलाल मार्फत पुनर्बीमा गराउँदा त्यस्तो दलाल मार्फत हुने पुनर्बीमाको उपयुक्त दायित्व (Professional Indemnity Policy) बीमा गरेको प्रमाण लिनु पर्नेछ ।

(४) उप-निर्देशिका (२) बमोजिम पुनर्बीमा दलालले गर्ने दायित्व बीमा निर्देशिका ४ को उप-निर्देशिका (६) बमोजिम स्तर निर्धारण गर्ने निकायबाट कम्तिमा BBB सम्म स्तर निर्धारण भएको पुनर्बीमकसंग गरेको हुनु पर्नेछ ।

बीमा समिति

निर्जीवन बीमा सम्बन्धी पुनर्बीमा निर्देशिका, २०६५

चाबहिल, काठमाण्डौं

प्रथम पल्ट लागू मिति : २०६५।०४।०१

बीमा ऐन, २०४९ को दफा ८ (घ२) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी बीमा ऐनको दफा २८ अन्तर्गत पूनर्बीमा सम्बन्धी नीति तथा व्यवस्थाको तर्जुमा गरी सम्पूर्ण बीमकहरुको पुनर्बीमा सम्बन्धी व्यवस्था गर्न बीमा नियमावली २०४९, को नियम ६ को उपनियम (२) को प्रयोजनार्थ बीमा समितिद्वारा देहाय बमोजिमको ***निर्जीवन बीमा सम्बन्धी पुनर्बीमा निर्देशिका, २०६५*** पुनर्बीमा निर्देशिका, २०६५ जारी गरिएको छ ।

१ संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ

(१) यस निर्देशिकाको नाम ***निर्जीवन बीमा सम्बन्धी पुनर्बीमा निर्देशिका, २०६५*** हुनेछ ।

(२) यो निर्देशिका समितिले तोकिदिएको मितिदेखि प्रारम्भ हुनेछ ।

२ पुनर्बीमा व्यवस्था

(१) बीमकले आफ्नो बीमा जोखिमांकन (Underwriting) नीति, नेट वर्थ (ल्भत ध्यचतज) तथा आफ्नो जोखिम अनुरुप उपयुक्त पुनर्बीमा नीति निर्माण गर्नु पर्नेछ ।

(२) उप निर्देशिका (१) बमोजिमको पुनर्बीमा नीतिमा देहायका बुँदाहरु समाबेश भएको हुनुपर्नेछ ।
क) पुनर्बीमाको प्रकार
ख) पुनर्बीमक (ीभबमभच समेत) छनौटको आधार
ग) पुनर्बीमा ब्रोकर छनौटको आधार
घ) पुनर्बीमा व्यवस्था अनुगमनको लागि अपनाउने आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली
ङ) प्रत्येक पुनर्बीमा अन्तरगत बीमकको खुद धारण
च) प्रत्येक पुनर्बीमा अन्तरगत अधिकतम पुनर्बीमा रक्षावरण
छ) अन्य आवश्यक कुराहरु

(३) (क) बीमकको संचालक समिति वा संचालक समितिबाट अख्तियार प्राप्त अधिकारीले प्रत्येक आर्थिक बर्षको लागि आफ्नो पुनर्बीमा नीति उप निर्देशिका (२) बमोजिम निर्माण गरी प्रत्येक आर्थिक बर्ष समाप्त हुनु भन्दा कम्तिमा तीस (३०) दिन अगावै समितिमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

(ख) मध्यावधिमा छुट्टै ब्यवस्था गरी कुनै पुनर्बीमा सम्झौता सम्पन्न गरिएमा सो वारे समितिमा जानकारी गराउनु पर्नेछ ।

नेपाल भित्र प्रधान कार्यालय नरहेको बीमकको हकमा नेपाल स्थित कार्यालयले आफ्नो पुनर्बीमा नीति निर्माण गरी यसै निर्देशिका बमोजिम समितिमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

(४) बीमकले प्रत्येक आर्थिक बर्षको लागि गरिएको पुनर्बीमा सम्झौता (Reinsurance Treaty) को सुरक्षण पत्र (Signed Slip/Cover Note) को प्रमाणित प्रति सम्झौता क्रियाशील भएको पैंतालिस (४५) दिन भित्र मितिमा पेश गर्नु पर्नेछ । तर फ्याकल्टेटिभ पुनर्बीमाको हकमा यो ब्यवस्था लागू हुने छैन ।

(५) यस निर्देशिकामा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि बीमकको बीमा जोखिमांकन नीतिमा परिमार्जन गर्नु परेमा, बीमकको बित्तीय अवस्था प्रतिकुल हुँदै गएमा, पुनर्बीमकको स्तर घटेमा वा अन्य आवश्यक अवस्था देखिएमा बीमकको आफ्नो पुनर्बीमा ब्यवस्था तत्काल पुनरावलोकन गरी आवश्यकता अनुरुप परिमार्जन गर्नुपर्नेछ ।

(६) उप निर्देशिका (३) बमोजिम पेश भएको पुनर्बीमा नीति तथा उप निर्देशिका (४) बमोजिम पेश भएको पुनर्बीमा सम्झौतामा समितिले आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ ।

(७) उप निर्देशिका (६) बमोजिम समितिले दिएको निर्देशन बमोजिम पुनर्बीमा नीति वा सम्झौता परिमार्जन गर्नु पर्नेछ ।

३ बीमकले जोखिम धारण गर्नु पर्ने

बीमकले जारी गरेको प्रत्येक बीमालेखले रक्षावरण गरेको प्रत्येक जोखिम बीमकले धारण नगरी शत प्रतिशत पुनर्बीमा गराउनु हुँदैन ।

४ पुनर्बीमा गर्नु पर्ने

(१) बीमकले धारण गर्ने जोखिम धारण गरी बाँकी रहेको जोखिमको पुनर्बीमा गराउनु पर्नेछ ।

(२) उप-निर्देशिका (१) बमोजिम आफुले धारण गर्न नसक्ने अंशको पर्याप्त पुनर्बीमा ब्यवस्था नगरी बीमालेख जारी गर्नु हुँदैन ।

(३) उप-निर्देशिका (१) बमोजिम गरेको पुनर्बीमा ब्यवस्थाको सम्झौताको (Treaty) अवधि समाप्त हुनु भन्दा कम्तिमा तीस (३०) दिन अगावै आवश्यक पुनर्बीमा नबीकरणको प्रक्रिया सुरु गर्नु पर्नेछ ।

(४) उप-निर्देशिका (१) बमोजिम पुनर्बीमा गराउँदा बीमकले जारी गरेको बीमालेखले रक्षावरण गर्ने कुनै पनि जोखिम नछुट्ने गरी पुनर्बीमा ब्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।

(५) उप-निर्देशिका (१) बमोजिम पुनर्बीमा गर्दा समितिमा दर्ता भएको स्थानीय बीमक, नेपालमा दर्ता भएको पुनर्बीमा कम्पनी वा बिदेशमा दर्ता भएको पुनर्बीमा कम्पनीसंग गराउनु पर्नेछ ।

(६) उप-निर्देशिका (५) बमोजिम बिदेशमा दर्ता भएका पुनर्बीमा कम्पनीसंग पुनर्बीमा गराउँदा त्यस्तो पुनर्बीमकको पूँजी, ख्याती, क्षमता र अनुभवलाई समेतलाई मध्यजनर राखी छनोट गर्नु पर्नेछ ।

तर अन्तर्राष्ट्रिय रुपमा बीमक/पुनर्बीमकको स्तर निर्धारण गर्ने मान्यता प्राप्त निकाय (Credit Rating Agency) को स्तर निर्धारणमा Leader हरुको हकमा कम्तिमा द्यद्यद्य स्तर भन्दा कम स्तर भएको पुनर्बीमा कम्पनीसंग पुनर्बीमा गराउनु हुँदैन ।

(७) निर्देशिका २ को उप निर्देशिका (४) बमोजिम समितिमा पुनर्बीमा सम्झौताको प्रति पेश गर्दा पुनर्बीमकको स्तरको प्रमाण संलग्न गर्नु पर्नेछ ।

(८) उप-निर्देशिका (६) बमोजिम पुनर्बीमकको स्तर कम भएको अवस्थामा त्यस्तो पुनर्बीमकसंग भएको पुनर्बीमा ब्यवस्था नबीकरण गर्नु हुँदैन ।

(९) फ्याकल्टेटिभ पुनर्बीमा गर्नु पर्ने अवस्थामा पुनर्बीमकको समर्थन (Confirmation) नभइ जोखिम बहन गर्न हुँदैन । त्यस्तो पुनर्बीकको छनौट गर्दा पूँजी, ख्याती, क्षमता र अनुभवलाई समेत मध्यजनर राखी छनोट गर्नु पर्नेछ ।

(१०) नेपालमा प्रधान कार्यालय नभएका बीमकले आफ्नो प्रधान कार्यालयसंग पुनर्बीमाको रुपमा कारोवार गर्न पाउन छैन ।

५ बीमकको धारण

निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकले जारी गरेको बीमालेख अन्तर्गत प्रति बीमालेख / प्रति जोखिममा बीमकको धारण नेपाल भित्र रहेको आफ्नो नेट वर्थ (Networth) को अधिकतम (त्यउ) धारण (Retention) पाँच (५) प्रतिशत भन्दा बढी हुनु हुँदैन ।

द्रष्टब्य *: बीमकले आफ्नो धारण निर्धारण गर्दा जोखिमको प्रकृति अनुसार आफ्नो खुद धारण न्यून (Down Grading० गर्नु उपयुक्त हुनेछ ।*
कुनै एक जोखिमको निर्धारण बीमक स्वंयले गर्न सक्नेछ ।

६ महा-बिपत्ति (Catastrophe) पुनर्बीमा गर्नु पर्ने

(१) बीमकले जारी गर्ने बीमालेख अन्तर्गतको जोखिमको पर्याप्त महा-बिपत्ति पुनर्बीमा गराउनु पर्नेछ ।

(२) उप-निर्देशिका (१) बमोजिम महा-बिपत्ति पुनर्बीमा गर्दा त्यस्तो पुनर्बीमा व्यवस्था अन्तर्गत बीमकको खुद धारण पुनर्बीमा सम्झौताको हकमा बीमकको नेट वर्थको (NetWorth) १०% (दश प्रतिशत) भन्दा बढी हुनु हुँदैन ।

(३) बीमकले जारी गरेको बीमालेख अन्तर्गत सबै भन्दा बढी संख्यामा बीमाको बिषयवस्तु रहेको एउटा भौगोलिक क्षेत्र भित्र पर्ने बीमाको बिषयवस्तुमा निर्देशिका ४ को उप-निर्देशिका (१) र (२) बमोजिम बीमकले धारण गरेको खुद दायित्वको योगफल तथा सम्भाबित अधिकतम नोक्सानी (Probable Maximum Loss० को लागि उपयुक्त र पर्याप्त हुने गरी महा-बिपत्ति पुनर्बीमा गराउनु पर्नेछ ।

स्पष्टिकरण *: यस निर्देशिकाको प्रयोजनको लागि भौगोलिक क्षेत्र भन्नाले काठमाण्डौं उपत्यका तथा उपत्यका बाहिरका उप-महानगरपालिका सम्झनु पर्नेछ ।*

(४) उप-निर्देशिका (३) बमोजिम एउटा भौगोलिक क्षेत्रभित्र पर्ने बीमाको बिषयवस्तु छुट्याउन नसकेको अवस्थामा बीमकले जारी गरेको सबै

बीमालेख अन्तर्गत निर्देशिका ४ बमोजिम बीमकले धारण गरेको खुद दायित्वको योगफल संभावित अधिकतम नोक्सानी (Probable Maximum Loss) को आधारमा महा-बिपत्ति पुनर्बीमा गराउनु पर्नेछ ।

७. पुनर्बीमा बिबिधिकरण (Diversification) गर्नु पर्ने

(१) बीमकले पुनर्बीमा गराउँदा पर्याप्त जोखिम बिबिधिकरण हुने गरी पुनर्बीमा गर्नु पर्नेछ ।

(२) उप-निर्देशिका (१) बमोजिम पुनर्बीमा बिबिधिकरणको लागि मुख्य ९ीभबमभचा० पुनर्बीमकलाई कूल पुनर्बीमाको बढीमा चालिस (४०) प्रतिशत सम्म र अन्य सहभागी पुनर्बीमकको हकमा प्रत्येक पुनर्बीमकलाई बढीमा बीस (२०) प्रतिशत सम्म पुनर्बीमा दिनु पर्नेछ । तर सहभागी पुनर्बीमकको ब्ब्ब भएमा मुख्य बीमक (Leader) सरह नै व्यवस्था गर्न सकिने छ ।

(३) उप-निर्देशिका (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि निर्देशिका ४ को उप-निर्देशिका (६) बमोजिम स्तर निर्धारणमा ब्ब स्तर कायम भएका पुनर्बीमकसंग पुनर्बीमा गराउदा कूल पुनर्बीमाको बढीमा साठ्ठी (६०) प्रतिशत सम्म एउटै पुनर्बीमकसंग गराउन सकिनेछ ।

(४) उप-निर्देशिका (२) र (३) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि महा-बिपत्ति पुनर्बीमा र फ्याकेल्टेटिभ पुनर्बीमाको हकमा एउटै पुनर्बीमकसंग पुनर्बीमा गराउन सकिने छ ।

८ पुनर्बीमा दलाल छनौट सम्बन्धी व्यवस्था

(१) बीमकले पुनर्बीमा गराउँदा सोझै वा पुनर्बीमा दलाल (Broker) मार्फत गराउन सक्नेछ ।

(२) पुनर्बीमा दलाल मार्फत पुनर्बीमा गराउनु पर्दा त्यस्तो दलालको पूँजी, ख्याती, क्षमता र अनुभवलाई समेत मध्यजनर राखी छनोट गर्नु पर्नेछ

(३) पुनर्बीमा दलाल मार्फत पुनर्बीमा गराउँदा त्यस्तो दलाल मार्फत हुने पुनर्बीमाको उपयुक्त दायित्व (Professional Indemnity Policy) बीमा गरेको प्रमाण लिनु पर्नेछ ।

(४) उप-निर्देशिका (२) बमोजिम पुनर्बीमा दलालले गर्ने दायित्व बीमा निर्देशिका ४ को उप-निर्देशिका (६) बमोजिम स्तर निर्धारण गर्ने निकायबाट कम्तिमा BBB सम्म स्तर निर्धारण भएको पुनर्बीमकसंग गरेको हुनु पर्नेछ ।